

PAPITU

LES QUI DORMEN AQUESTS DIES

--La setmana santa es igual que la tràgica, sino qu'en contes de despertarte matantse persones, te desperten matant jueus.

GRAN EDEN CONCERT

Musio-Hall de primer ordre
Centre de la millor societat internacional

32 BELLÍSSIMES ARTISTES

Cada setmana nous debuts

ENTRADA LLIURE

RESTAURANT DE 1.ER ORDRE

Servei a la gran carta

Dissapte de Gloria debut d'una numerosa Troupe Franco-Espanola

LA RABASSADA

ATRACCIONS AMERICANES

Water Chute, Scenical Railway, Alleya Bowling, Cake Walk,
Casa Encantada, Palau de la Princesa, Palau de la Rissa,
Pasejos y MUSIO-HALL.—Entrada: 0'60 ptes. amb dret a
escollir una atracció.

HOTEL RESTAURANT

Overt Dia y Nit.—Cambres particulars.—Culina de Primera.—
Chef de Paris.—Servei a la carta.

ORQUESTRA DE TZIGANES

Selectes concerts tots els dies de 12 a 3 tarde, de 5 a 7, de 8 a
12 nit en la Terrassa y Saló Menjador.
Cuberts a 5 ptes. Preu fixo.

MEDIS DE COMUNICACIO AMB BARCELONA

1.º TRANVIA DIRECTE desde qualsevol punt de
Barcelona a la Rabassada, pel Passeig de Gracia y
de la Diputació.

2.º SERVEI COMBINAT amb el FUNICULAR
DEL TIBIDABO, ont els automòvils de la Societat la
Rabassada prenen els viatgers pera portarlos fins llurs
establiments.

CASINO PARTICULAR.—RESTAURANT DE LUXE
JOCS VARIS.

Castell de Focs Artificials, Il·luminació general de la
montanya amb llums de bengala.

La Buena Sombra

MUSIC HALL. GUTJOL, 3

Lloc de moda ont s'hi troba tothom que valgui

EXIT DE LES TARDES ALEGRES

Tots els dies tarde y nit sarsueletes picants y concert per
celebritats mundials.

DEBUTS Y ESTRENES

que tocan els uns amb els altres.

Es el Concert que té més bo y més variació; es el que hi
regna més alegria y bon humor es l'únic, no n'hi ha d'altre, per
passar un bon rato degut a la gran recopilació de nenes ma-
ques, joves y elegants que dintre aquest cel trobareu.

ENTRADA LLIURE :: Restaurant de 1.º ordre :: Butaca
de franc

ALCAZAR ESPANOL

Unió, 7.—Gran Café Concert Restaurant a la carta dia y nit

Tota els dies a les 10 nit. — Exit verdaderament extraordinari de

LA 2ème REVUE DE L'ALCAZAR

completament diferent de la 1.ª—110 trajos nous—7 decoracions noves
50 belles artistes espanyoles y estrangeres

TEATRE ARNAU :: MUSIC - HALL

Fins el dissapte de Gloria no hi haurà funció.

GRANDIOSOS DEBUTS

PETIT MOULIN ROUGE : Music-Hall

sempre novetats - Programa completament variat

Grandios exit de la REGIA SOLER
coupletista espanyola

Ovacions a la excentrica francesa Mlle. MONNA

LA DANZA VAMPIRESCA

La novetat del dia

SALINGEN: PARIS: BARCELONA: FABRICA

Primera casa d'Espanya

Especialitats amb navajes d'afeitar y eines de
tall fines: Marca propia R. Roca se venen asse-
gurades. PREU FIXO.

Plassa del Beat Oriol, núm. 10, junt al Pi

S'esmola de tot y tots els dies

TALLER DE CONSTRUCCIO Y REPARACIO DE MAQUINES Y AUTOMOVILS

Especialitat en Maquinaria para los Arts Graficas

FRANCISCO MARINÉ

Córcega, 365. - GRANIA

Clínica Dr. Gallego

VÍES URINARIES
APLICACIÓ INTRAVENOSA

606

18 COMTE ASSALT 18

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ. Palau. 38

Hores de 11 a 1 y de 6 a 8

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
ESPANYA, trimestre Ptas. 2
ESTRANGER 3

Page anticipat.

De la treballs publicats en son responsables
els seus autors.—No's tornen els originals.

PAPITU

El poeta I. Iglesias Guizard

No's tracta de l'Ignasi Iglesias, sino d'un altra Iglesias, que aquets dies en un periòdic titulat *Ars* ha dat a llum dugues poesies dignes de la ploma de PAPITU.

La primera es un sonet aont el poeta's plany amb molta raó, de les desgracies que l'industria humana ocasiona als arbres, y després de descriure l'operació dels destralers que l'enderroquen diu, referintse a l'arbre:

«L'industria es egoísta; pelat, el ribotejen,
 acanen sa llargada, y aquell que l'ha comprat
 l'anota en un registre, poruc de que li vegen
 els pams d'aquella pessa qu'apunta d'amagat.»

El poeta, que tan be maneja el registre, els pams, la llargada y la pessa, coses tan difícils de manejar en llenguatge poètic, davant d'aquell arbre aterrat, al que califica de:

«... Vell, decrepit, dos voltes centenari;
 parent, potser tal volta d'aquell qu'en el Calvari
 ab Deu de cel y terra copia l'últim sanglots»,

te un veritable sentiment en el que nosaltres som els primers d'acompanyarlo.

Però com si el senyor I. Iglesias Guizard no'n tingués prou amb haver creat el vers que diu:

«els pams d'aquella pessa que apunta d'amagat»,

composa una sentida poesia titulada «El Pandero de les mosses», que li valgué l'Englantina d'or y argent als Jocs Florals de Lleida.

D'aquesta poesia ne treurem com a digne de PAPITU, el fragment que segueix:

«Felis y rumbós mortal
 guardador de festes grosses,
 no sabs la festa'l que val
 si no has vist lo principal
 del pandero de les mosses.»

Tampoc es despreciable el fragment que copiem de la mateixa composició:

«Escolteu amb quin encís,
 amb quin garbo y quin salero
 se surten del compromís,
 les mosses, pregant permís
 per fer sonar llur pandero.»

Visquen molt anys el poeta I. Iglesias Guizard y D. Antoni Altisent, director y propietari de la il·lustració artística y literaria titulada *Ars*.

Encara «La Ben Plantada»

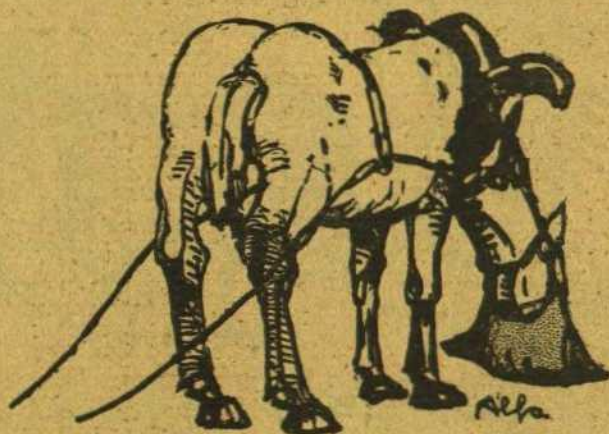

RIMERAMENT, en lo que podríem anomenar els orígens de *La Ben Plantada*, era aquesta una noia espiritual y imprecisa com l'insomni d'un colegial. Ho tenia tot, lo que s'en diu tot, com passa també amb les noies estimades pels colegials. Però en «Xenius» va precisar aquella idealisació, fins a convertir el cos de *La Ben Plantada* en un cos de 200 planes. Y *La Ben Plantada* tingué un preu, més ben dit, les Ben Plantades tingueren distints preus, que es lo que passa amb totes les ben plantades del món. Hi hagué una Ben Plantada l'adquisició de la qual logrà una tarifa màxima de cinc duros. Una altra de deu y aixís anà baixant fins arribar les de paper vulgar al clàssic preu de dues pessetes.

Ara ha tornat a apareixer *La Ben Plantada*, y semblarà mentida, però sortint vistosa y fina, y no com una dona tirada de qualsevol manera, sino tirada pel nostre benemèrit impressor senyor Horta, no costa més que noranta cinc cèntims. Naturalment, que no's fa amb una Ben Plantada per noranta cinc cèntims? Els primers cinc cents exemplars ja estan agotats, lo qual demostra que aquí a Barcelona no tenen sortida més que'ls extrems. Res, lo que deia l'anyorat Cullaré: «Al vado ó á la puente, ó tempora ó mores, ó el PAPITU ó *La Ben Plantada*».

—Però, per què li ha posat l'Ors a'l seu llibre aquest preu de noranta cinc cèntims?—ens pregunten.

—Pera que—els hi responem—se pugui atendre amb una sola pesseta al cos y a l'ànima. Amb noranta cinc cèntims s'adquireix el llibre y amb els cinc restants un se pot beure una copa a la salut de *La Ben Plantada*.

LA VAGA DEL CARBÓ

El cavall.—No va mal, no va mal.

La fi del Cafè de Novetats

Aquesta setmana passada s'ha tancat el Cafè de Novetats, que havia format part durant trenta anys de la nostra vistosa Barcelona.

El tancament ha aixecat planys unànims per tot arreu.

En «Pol» desde *La Veu* li ha dedicat una elegia y els «Ecos» de tots els diaris que'n publiquen s'en han fet ídem en tons extremadament tristos.

Nosaltres no ho deplem, perquè ho esperàvem; nosaltres ens fixem molt en les coses y en els detalls que les caracterisen, y quan veiem un cafè titolat de Novetats, creiem immediatament que aquell cafè deixarà d'esserho aixís qu'es fassi vell.

Y el cafè de Novetats ja feia trenta anys que n'era de cafè.

Tot Barcelona hi ha jugat a billar, tothom hi ha près cafè, tothom hi ha sentit música, tots hi hem anat.

Era l'únic cafè d'aire provincià que'ns quedava y era per lo únic que'ns semblàvem a Saragossa, cèlebre per la grandiositat dels seus cafès.

UN BON CONFERENCIANT

—Aquell clima es horrible; hi han mosquits grossos com pardals, rates pinyades com àguiles y tota mena de besties feres. Figúrinse que pels carrers hi passa el carretó dels tigras...

Actualment impera el Bar.

El Bar barceloní es una de les exquisideses de la nostra gran ciutat, al ensemps que una mostra de naturalitat, de normalitat y de democràcia.

Els cafès grans, immensos, conviden a embrutir-se y críen el tipu nome at «cul de cafè» que va perdentse de vista.

El Bar, en cambi, dona idea del viure agitat y frissós, del beure ràpid y seguit; el Bar ens coloca en mitj d'Europa y el cafè ens situava a Badajoz.

Que tremoli el Royal, que conti be el cafè de Paris, que's cudi el Lyon d'Or y que brilli en gran la Maison Dorée, perquè tothom se torna partidari del Bar.

Els barcelonins portem el Bar a la massa de la sang.

Com que tots som fills del Bar - Celona!!!

Un cotxe original

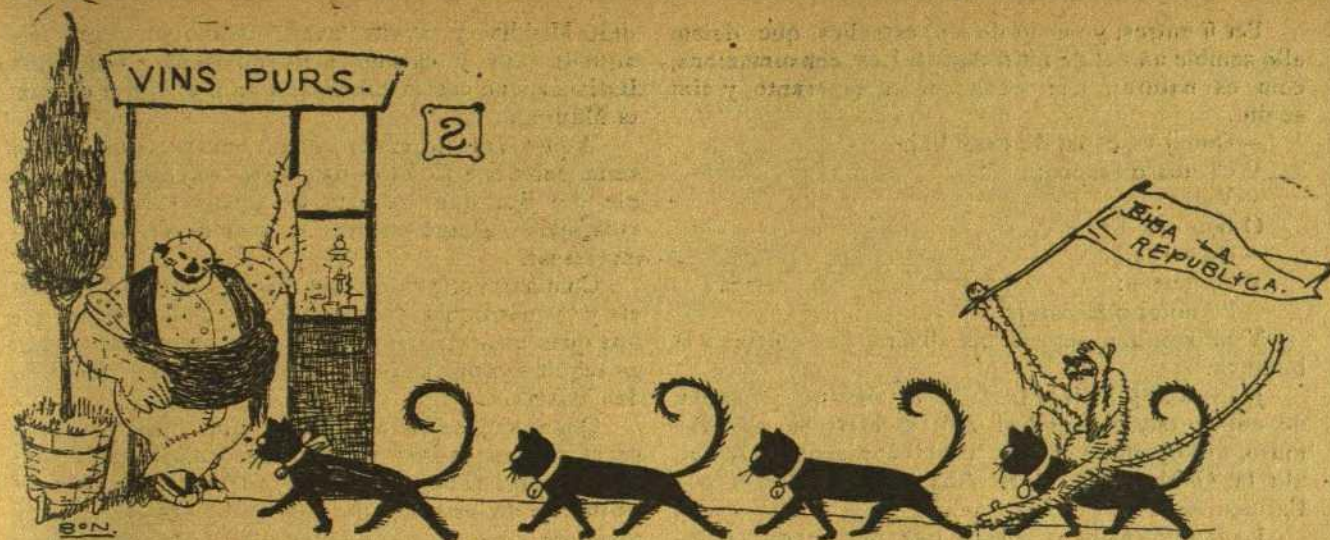
Fa temps que vàrem parlar d'una nena que s'ha quedat per vestir sants a Sant Feliu de Guíxols, aont PAPITU te una nombrosa parroquia, la qual senyoreta volguent parlar l'armònica y tota d'una pesa llengua de Cervantes, se convertí en antropòlaga. Avui tenim ocasió d'oferir als nostres llegidors y en particular als nostres parroquians de Sant Feliu de Guíxols un'altra castellanada de la noia en qüestió.

Parlaven en una tertulia que celebraven algunes dames de les classes *podentes* de la vida al camp. Una senyoreta madrilenya, deia que la seva família tenia, quan eren a passar l'estiu a fóra, un petit automòvil per anar a plassa a comprar lo necessari per la vida.

—*Pues nosotras*—va respondre la noia de Sant Feliu—*en el verano tenemos, para ir a la compra, un coche de MIEMBROS.*

Tots els concurrents a la tertulia, sobre tot les senyoretes, varen demostrar curiositat pera veure aquell artefacte de *membres*, però l'il·lusió se va desfer quan varen compendrer que la castellanisanta volia dir *mimbres*.

Ja es ben veritat qu'en lloc del món ne passen tantes com a Sant Feliu de Guíxols, Sant Feliu de Llobregat, Sant Feliu de Codines, Sant Feliu del Pinyó y demés Sants Felius aont s'hi llegeix PAPITU.

LES TABERNES DE BARCELONA

II.

Prosseguint el nostre triomfal passeig per les tabernes de Barcelona, si el lector no ho té a mal el conduïrem a fer el vermut al «Esperanto», cèlebre taberna del carrer Nou situada a la voreta del carrer de Sant Ramon y enfront a la volta d'en Cirès, o *dels pixats*, que diu el delicat poeta senyor Noguères Oller.

Entrar en dita taberna a l'hora del aperitiu es bastant difícil, doncs una heterogenia concurrència acostuma a barrar el pas de la porta. Allí s'hi trova desde el *souteneur* al canceller d'algun consolat americà y desde l'agent dedicat a contractar estrelles al *mataor* corrit.

L'ESPERANTO

Per fi entres, y per lo de les estrelles que deiem allò sembla un cel de nit d'Agost. Les consumacions, com es natural, s'hi demanen en esperanto, y així se diu.

—Donaj va copaj de cassallaj.

Y el mosso respon:

—Vaj.

O be:

—Un verdaj!

Y contesten:

—Pernotaj o Escataj?

Y tú respons segons els diners que portes a la butxaca.

Ja instalat y amb la beguda al davant, demaneu de coneguts y conegudes! Allí el Metralla, allí l'Alfonso, allí el nostre cèlebre dibuixant senyor Bonet, allí la Gabby, y la Mary Alix y la Sevillanita y la Carmen.

La beguda es bona encara que demanada en esperanto, y els llimpias no més fan pagar deu cèntims del seu treball il·lustre (*porque mira si nos sacan*).

Una de les diversions més divertides de la casa son les baralles que acostumen a produir-se entre les dolces parelles que freqüenten l'establiment, terribles lluites que per cert han obligat al digne amo de la casa a suprimir les olives amb pinyol per por de que perjudiqués l'os de la fruita sevillana a qualque parroquià.

—Boranitaj, me'n vaj.

Y ara tirem per la volta d'en Cirés, mal anomenada *dels pixats* com s'ha dit, y carrer avall entrem p'el

del Mitjdía y avall, avall, tafanejant per tots aquells caus y cataus arribemnos al «Café dels Italians», que casi fa cantonada amb el carrer de Santa Madrona.

Aquet café (diemne café, encara que millor seria anomenarlo taberna), està envoltat, a exemple del Sol que ho està de planetes, de cases de vida mala o alegre segons la manera de pensar del interessat.

Com a envoltada de tals cases ne reb la influencia y la parroquia, y com que aquesta es de les que fins quan estan tristes canten, en aquell local el ball es seguit sempre, animat per les notes del acordeón den Matias.

Quan al nostre amplíssim port venen a sojornarhi les esquadres forasteres, el café dels italians pren un caràcter extraordinari; aleshores les polacres vermelles de les seves parroquianes agafen uns resplandors que no s'expliquen y el bon matinejador qu'entra en la casa pera aconsolar al ventrell amb un gotet de barreja estornuda quaranta vegades, irritat el nas per els vapors de dones y tabac de Virginia.

Nota: El wysky es bo; elefant, dos rosas, demanin. Es bo.

Però ara que parlem de matinades, traslademnos a l'altra costat de Barcelona y entrem com aquell que rès a la clàssica y venerable taberna de «El Sable».

Qui no coneix el Born, no sab aont es el Rec y qui no sab aont es la taberna de «El Sable» o del calent. Se pot viure tranquil y fins ser persona honrada sense cap d'aquestes coneixences, però lo que no's pot ser es barceloní.

Es el Sable una taberna, taberna de veres: dels magatzems de bacallà que te per vehins n'ha pres aquell pis humit y aquelles parets que regalen; dels treballadors dels mateixos magatzems, dels mossos de la estació de França y dels camàlics de càn Vicens Ferrer y cases per l'istil lo bo y millor dels seus consumidors.

En Joan, en Pau, en Meca, en Grapa y en Martínez son lo bo y millor de la casa; ells son qui donen el seu parer sobre el calent quan està acabat de coure.

Oh! el calent... S'ha d'haver anat a recullir talons a l'estació de Mataró en dia d'ivern y amb pluja per sapiguer lo que val y lo que es. Mai caps cinc cèntims han estat millor gastats. Nosaltres, que ho hem fet tot en aquesta vida, l'hem pres en les condicions qu'acabem d'enumerar y fermament

EL SABLE

CAFÉ ITALIANO

assegurem que millor que'l calent no hi ha res si no es pëndrel amb carquinyolis.

El Sabre te una anècdota; una vegada per Nadal, en contes de gall-d'indi, en aquella casa menjaren lloro. Això es una llarga historia.

Teneduría de llibres

POEMES DE LA TERRA Y DEL MAR, per P. Prat Gaballí.—Acavem de llegir amb tota l'atenció que's mereix aquesta nova producció del ja cèlebre poeta català contemporani autor de «El Temple Obert», «Oracions serventes», etc., y guiats pel claríssim talent que'ns caracteriza y per lo entesos que som en materia de versos, podem assegurar que's tracta d'un llibre que si està dedicat al pare de «La Ben Plantada» més ens estimariem que anés dedicat a nosaltres mateixos.

En Prat Gaballí es un xicot que calla y fa la seva. No se'l veu enlloc, no se'l troba en cap banda ni

buscantlo amb una candela. Però d'en tant en tant, pa! un llibre de versos. El llegim y com a conseqüència desitjarem saber en quins amagatalls de llum y de música's fica per trovar una inspiració tan seguida y uns versos tan ben tallats. Els *Poemes de la Terra y del Mar* com els llibres anteriors del ja cèlebre poeta, tenen de figurar (y sens dubte ja hi figuren) en les llibreríes de totes les persones qu'estiguin amb relació amb les lletres catalanes. Llegir el PAPITU es una gran cosa, però no n'hi ha prou, car en veritat us dic que no solament de PAPITU viu l'home, sino també de la paraula viva que neix dels llabis dels poetes. Y creyeume que les paraules dels *Poemes de la Terra y del Mar* son més vives que la mateixa vivor y tenen més moviment que la Raquel Meller.

El dupte de Sant Josep

Per fer tot l'honor que's mereix l'Aureli Campmany, el tòlk-lorista més notable de Catalunya, el cercador més actiu y més seré de les nostres passades glories musicals y literaries, l'home abnegat, que podent viure entre nosaltres no s'ha mogut mai del si-gle XV, publiquem avui la seva darrera troballa, exquisida cansó que cantaven per Sant Josep els catalans d'aquells temps contemporanis del senyor Campmany y que dit senyor ha tingut a be dedicar al nostre setmanari, que pel títol que ostenta y altres dots interiors està baix l'advocació de Sant Josep.

S'havia de publicar el dia del Sant, però com que'ls Sants tenen vuitada, Sant Josep te quinzena en el bon sentit de la paraula, y la publiquem avui tal com el senyor Campmany la va trobar en un arxiu que no més coneix ell, situat a la Conca de Tremp, quins habitants viuen continuament justificant el nom de la seva Conca.

«EL DUBTE DE SANT JOSEP

Josep ve de la llaurada
molt cansat y molt felló.

Troba l'esposa prenyada:
no'n sab ni qui ni qui no.

De la soca'n naix la rama,
de la rama'n naix la flor,
de la flor en naix la Verge,
de la Verge'l Redemptor.

Josep pregunta al seu moço:

—Moço: què es estat això?

—No'm pagueu pas la soldada
per dar-vos tanta raó.—

Josep pregunta a la moça:

—Moça: què es estat això?—

La moça n'es descuidada,
que no'n sab donar raó.

Josep pregunta a Maria:

—Verge: què es estat això?—

La Verge, vergonyoseta,
no n'hi sab donar raó.

Sant Josep se n'entra al quarto:
de la roba'n fa sarró.

Josep gafa la carbaça,
la serreta y el sarró.

Diu:—Adeusiau, Maria:
al Cel nos vegem els dos.—

Maria'n pren la filosa.

—Josep, no us dexaré, no.

Josep: si voleu marxar-ne,
també ab vos vull vindre jo.—

La Verge n'era discreta:

ja segueix el seu espòs.

Al cap d'una costareta,

—Ai, Josep! cansada'n só.—

Josep diu, a la pujada:

—Arreposem-nos tots dos.

Les montanyes són altetes:

Maria, no podeu, no:

ja buscarem una ombreta,

l'ombreta del pomeró.

Assenteu-vos-en, Maria,

sota d'aquest pomeró

que n'es carregat de pomes:

de fulletes no n'hi ha, no.

—Josep, colliu-me una poma.

—Maria, colliu-la vós.

—Si les rames són altetes,

com les podré collir jo?—

Les rames s'han abaixades,

les rames del pomeró.

Ja se li agenolla als peus

y li demana perdó.

—Maria, 'nem's-en a casa:

faré'l que serà de raó:

pastaré, faré bugada

y faré'l cuinat molt bo.

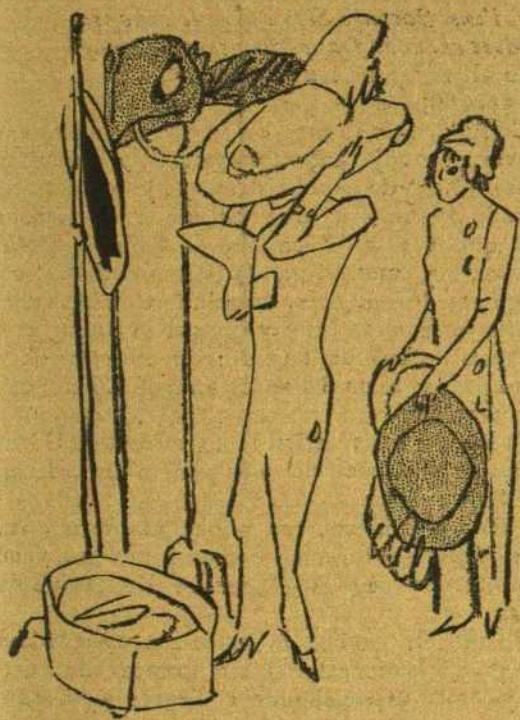
Ara sí que crec, Maria,

que portau el Redemptor:

portau el Rei de la Gloria,

Mare de Nostre Senyor.»

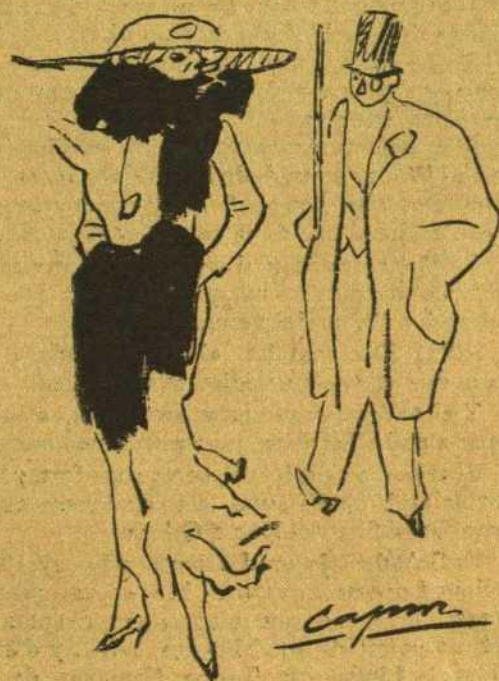
3

4

5

6

Capin

DE LA VIDA ALEGRA

El reculliment quaresmal que va en crescendo s'ha ensenyorit del Foyer y de la terrasse del Eden Concert. L'animació que hi ha a la sorra l'aguanten entre en Gironés, els amics del Xato, la colla de don Martín Herrero, el palco dels del bigoti retenyit y uns quants forasters.

Les *comensalas*, se'n ressenten una mica d'aquet desmai tranzitori y en algunes francesetes de la nova fornada s'hi observa cert decandiment.

La Monna solament, conserva aquell humor de sempre, tant seu, tant original y tant atractiu. Ella riu, canta, balla, seu y s'aixeca, beu y fuma y porta la xerinola de taula en taula encara que siguin buides.

Un concorrent foraster, encantat de veure la Monna, deia:

—Si aquesta mossa fos un xicot del meu poble, ja seria dels de la Colla de Sant Mus.

Tenía rahó el pagés, perquè la Monna porta tanta alegria que es capassa ella sola d'animar un foyer per quaresmal que siga.

Si en aquets moments fóssim envejosos, envejaríem al Walter a qui dedica la Monna totes les seves intimitats, que son perfectes y completes, perquè es la professional que dona més *sprit* al càrrec.

La Monna es dona d'*arranques*; l'altre nit va deixar esmaperduts a uns quants joves que li feien la garagara a l'hora del vermut.

¡Ella! Ella mateixa els va convidar a sopar, al veure que ells no's decidien al vice-versa.

Y el *pollo*, encantats y sorpresos, s'en anaren a sopar a ca-la Charlotte pressentint una bacanal.

El sopar fou esplèndid, se va riure fort, y la Monna, vestida amb un Kimono, sen els honors com els ha guera fet la filla del Duc d'Orleans.

En Solè de Sojo, en Martorell, en Dessy, l'Alfonso y en Font Laporte, quetambé hi eren, ens guardaran de mentir. El menú que alegrament despatxaren junt amb un parell de madrilenyes, noves y d'èxit a Barcelona, la Lluïsa y la Teresa Camacho, de quines se contenen prodigis quan son a l'*oficina*, fou el següent:

Hors d'œuvres mutuels
Pommes et petit-pois à l'huile.
Sardines à la Redingote
Omelette aux Grandes femmes
Saucisse du Village-Sec
Desserts assortis

Vins: Jacques Serra sous le canapé;
Moët-Chandon frappé-fort-sous le canapé
y... tot lo altre, també *sous le canapé*!!

Que aprofiti; y anem pera un altre.

La Caridad, quin somriure s'havia estroncat desde que s'havia fet monja argentina primer y majordona d'un ex-estudiant de capellà després, ja torna a somriure desde l'escenari; això vol dir a les persones d'iglesia que van a l'Eden, que la Caridad torna a estar disponible, menys per la Setmana Santa; car, si se fa quatre dies de peix, prescindeix de la sardina. L'Angelita Jerezana fa furor y els que la coneixien en els seus mals temps de teixidora en el carrer de les Tapies no passen ni un dia sense anar al Eden a celebrarli les gracies.

Te un gran èxit al Eden la nova fórmula Udaeta de fer l'amor. Nosaltres no més podem dir la fórmula: «8 + 8 + 8 + 8».

Inmediatament s'esborren aquets números y amb el mateix *llapis* se tornen a escriure fins que venen els resultats que segons el senyor Udaeta no han fallat mai.

Els detalls els explica el mateix senyor Udaeta amb una gracia insuperable que fa trencar de riure a tothom y molt especialment a l'egregia Carmen Delmonte.

Son aquets els últims dies de regnat en el Teatre Arnau de la prodigiosa Raquel Meller.

D'aquest teatre, que ha sigut el seu gloriós apoteosi y la seva revelació, passarà al Novetats a ferse sentir y admirar per la nostra gent, y després a la Sala Imperi a rependre els llores conseguits a força d'art y de distinció.

En aquets dies de comiat ha volgut obsequiar la Raquel als seus assidus del Arnau fent una nova creació de la *Dance brune*, que va crear en francès la insuperable *petite* Gaby.

La Gaby la cantava admirablement en la seva llengua, que es la de tots nosaltres y ara la canta la Meller en espanyol traduït fent prodigis de gracia inimitable. Es un èxit que la Meller deu a la *petite* Gaby, la *belle charmeuse*.

Al Alcàzar Espanyol, segueixen explotant el filó de la 2^a *Revue*, que no s'agotará per ara; cada dia son més celebrats els *trucs*, els ballets y les escenes de la gran revista.

A més, adornen aquell foyer un esplet d'*étoiles* que enlluernen. L'Angelita Ero, amb els seus ulls solament y la gracia suprema del seu parlar amable y ingenios, es capassa de mantenir no un foc sagrat sino un incendi reconstruït.

Un bon sacerdot

OTA la gent se'l quedava mirant an aquell capellà que ana carrer d'Aribau amunt. Un capellà és una cosa tant abundant a Barcelona que la veritat varem pensar que pera que'l miressin amb aquell desvergonyiment y insistencia, quelcom d'anormal o d'interessant representava. Li hauràn posat una llufa? Anirà, sense preocuparse de la gent, an alguna capella pública o privada de l'acreditat carrer que estava passant? Seria per ventura, mossèn Pollastre? Apretarem el pas. Li mirarem la cara. Res. Li mirarem la sotana. Res. Però li mirarem les mans y en la dreta, senyors, portava'l PAPITU.

La gent era això lo que mirava tota sorpresa.

—Ai, ai, un capellà amb el PAPITU!

—Tu, guaita, qui porta'l PAPITU. ¡Un capellà!

Una beata: —Quin poca-vergonya!

Un republicà: —Això es tenir vergonya.

El seguirem, ¡ensant: Aveiam ont te la majordona aquest bon sacerdot, de tant bon gust! Un amic ens tregué de dubtes.

—Què us estranya que aquest capellà, porti el PAPITU?

—Una mica.

—Què no saben qui es?

—No.

—Doncs es mossèn Prat, el capellà de la Casa del Poble.

Pobres de nosaltres que'ns creiem haver comensat la conquesta del clero baix. Perque j'alt, els canonges ja'l tenim.

Acudits

—Quina cosa es, al mateix temps, el millor mal y un vi dolent?

—El malvi.

—En que's diferencien un pagès d'un taberner?

—En que a n'el primer l'aixut el pert y a n'el segon l'aixut el salva.

—Amb que s'assemblen els treballs d'un corrido y els èxits del mateix corrido?

—Amb que a lo millor li fan figa.

Un «amateur» dels fruits colonials.

El pare. — No te'n dones vergonya de ferte amb una negra?

El fill. — Home, no; y es explicat: a vostè li agrada sucar melindros amb llet y a mi amb cafè!

—Poca vergonya, pillastre, tel tel! Mal fill.

—Mala mamal!

El noble gremi de les raspes

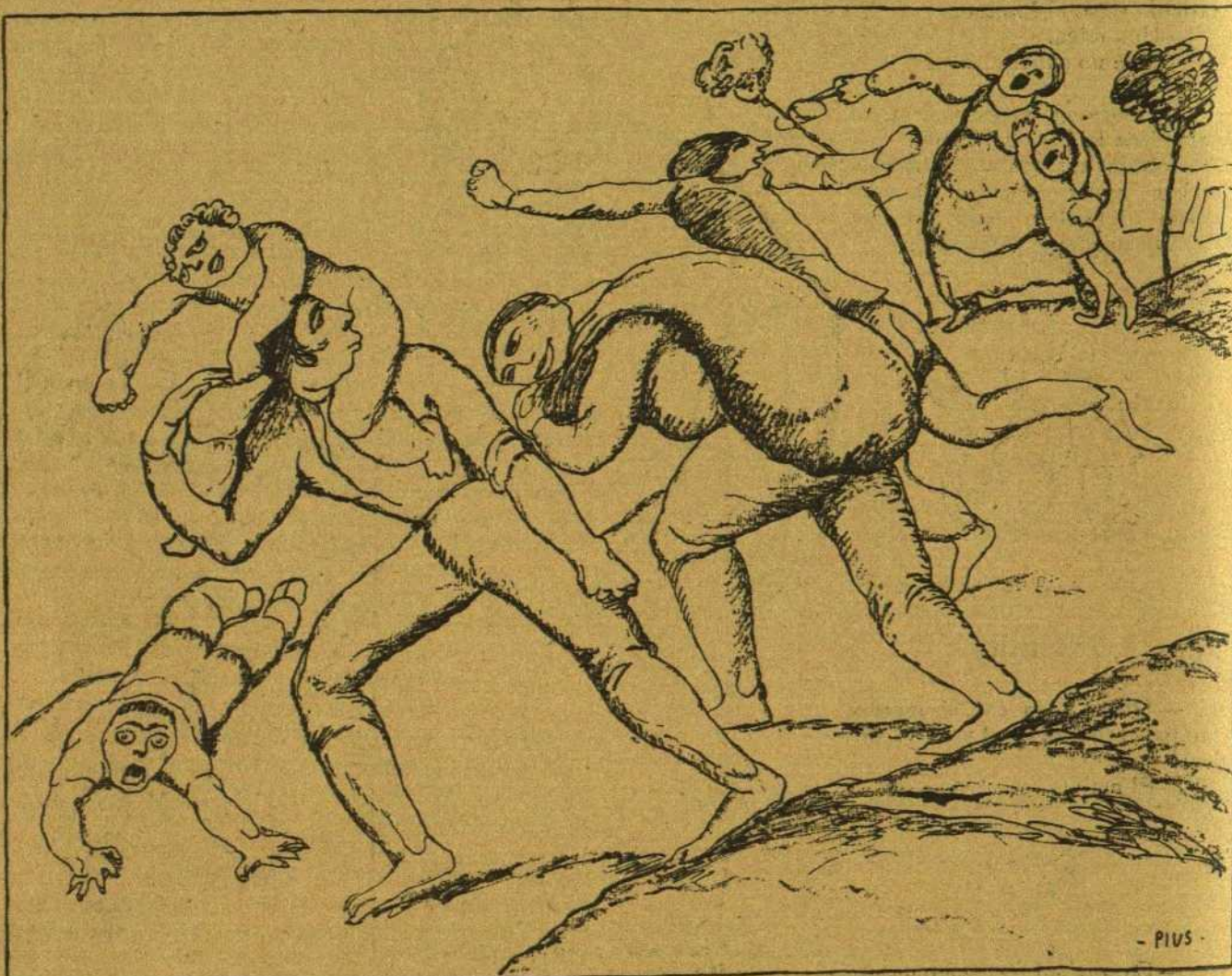
«Raspa» es el nom genèric que s'ol donarse a Barcelona a tota minyona de servei sense distinció de físic ni gerarquies y en veritat us dic que l'aplicació indistinta d'aquest nom entranya una greu injustícia que avui penso mostrar a la consideració de la gent per medi d'aquesta crònica que llegiràn més de vint mil persones.

Etimològicament, segons les autoritats lingüístiques, la paraula «raspa» es una derivació substantiva del verb «raspar.» Quan una cosa raspa, senyal que no es fina y quan una persona no es fina, senyal qu'es grollera. Aixís doncs, dir que les minyones de servei son raspes, val lo mateix que afirmar que son grolles. D'aquí l'injustícia.

Jo he conegut moltes minyones de servei, en primer lloc perquè a casa no's menja gaire y n'hi ha poques que aguantin una setmana; per altre part, si tampoc son menjadores, o fujen de les meves persecucions amoroses o son despatxades per la meva

mare que no vol escàndol, y està en el seu dret. Doncs bé; siguent tantes les meves coneixenses en el gremi, puc afirmar sense por de veurem desmentit, que entre les minyones de servei moltes n'hi han d'una finor de seda y d'una amabilitat sens límits, veritables senyorettes que no per estar familiarisades amb el llexiu, deixen d'estarho menys amb la moda, amb els blancs llensols y amb el tracte de gents. Elles no's mereixen el nom de raspes.

El servir es un ofici tant honrat com qualsevol altre. Se comensa per l'aprenentatge y s'acava fadrina. Les que venen del terròs, se presenten amb amples faldilles violades y amb el monyo xafat poc més amunt del clatell, canten a grans crits, son brutes, van els diumenges a sota les palmeres per preguntar per la família y donarse cops a l'esquena rient amb rialla grassa, festeijen amb soldats, paguen paquetilles, menjén tramuixos y van als galliners del Paralelo. Però, ah, fillets de Deu, que aviat s'espavilen algunes d'elles. La que té un senyoret de la broma que sab recordarli a soles els idilis camperols de caballs y eugues, de bocs y cabres, de galls y gallines, s'en

—Per què os les emporten les criatures?
—Per donar menjar als diaris.

va a parar al llit que no s'en adona; y si el primer día sols te esma per repetir allò de:

—Ai, senyoret, quina cosa tant bona!
o be

—Ay, señorito, que me goso! ben prompte la finor ciutadana del senyoret se li coneixerà a la cara y amb el fruit de la seva experiència se l'arà pentinar de pentinadora y se vestirà amb robes de modista. Desde aquest moment anirà neta, parlarà sense cridar tant y aprendrà de lletra pera llegir noveles verdes. Ja no serà raspa. Saltarà un día de la casa y'l senyoret li regalarà cinc duros, entrarà en un'altra y sembrarà discordies conjugals, correrà mitj Barcelona, s'ensinistrarà en tota mena d'amabilitats, estrenarà vestits cada temporada y molt serà que no conquistis un senyor vell per casarshi amb el quento de la criatura.

Es clar que de minyones de servei n'hi han de moltes menes. Però les que son maques o ben fetes, y prou aixerides per aclimatarse, son mereixedores, jo ho proclamo, d'esser anomenades «les fines», y no «les raspes».

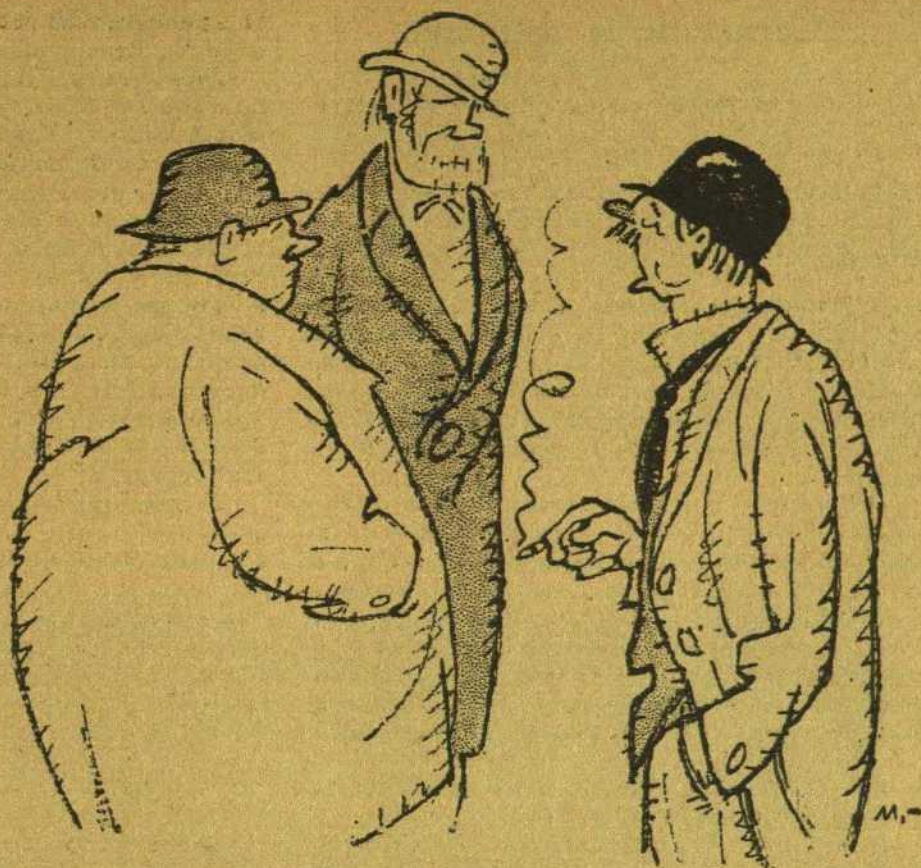
D'elles ne tinc records inesborrables. Una, que era de Tremp, y are es mare de familia, va ferme home. Una altra que havia nascut a Extremadura, deixà un mes el seu llit plegat perquè'l meu era més tou. Una que's deia Paca va iniciarme en secrets nous y ara té un pis molt ben parat en el Passeig de Gracia. Fins puc dir d'una mallorquina que al cap d'un any de servei estava feta una gloriosa mestra y s'havia empenyat en que anessim de duo pels cafès concerts. Per totes elles un record de gratitut. Y el meu reconeixement a la que tinc ara, la simpàtica Gabriela, mel d'Alcarria y pantera de Java, que'm planxa els colls amb planxat alemany, me serveix cada matí en el llit el cafè amb llet durant dugues hores y s'indigna y plora quan li vull fer regals.

LLUC.

Lo de sempre

Estem enfadats amb el senyor Sureda; y més que enfadats, volats; va dient per tot arreu que'l PAPITU es un periòdic desvergonyat.

DE LA CÉLEBRE CAUSA

—Hi veig molts misteris.

—De gloria o de dolor?

—Fugí, home; el dolor el tenien els gossos morts y la gloria es tota pels metjes y els periodistes.

Home, senyor Sureda, ja ho sabem això y cregui que prou pena en te de serho; però què hi vol fer? Si'l convertim en una Gazeta de les ànimes del purgatori, ningú'l llegirà y tururut dotze hores.

Sembla mentida que vostè, que's una persona tant entenimentada, ens retregui els defectes d'aquesta manera. Si vol no'l llegeixi, ja que al cap y a la fi no'ns vindrà d'un llegidor, però cessi en aquesta campanya de difamació y escàndol, tant més de sentir quan està cimentada en la raó.

Francament, anar per tot arreu dient que PAPITU es un periòdic desvergonyat, y dir que porta això y porta allò, demostrant que'l llegeix, no fa, y revela que lo que vostè fa amb el cap, ho desfà amb la quà. Es igual que un clericalàs conegut d'un amic nostre, que un día deia:

—Jo, aquest periòdic, fa més de tres mesos que no l'he llegit. No'm vull embrutar amb les seves porqueries. Vergonya m'en donaria.

Al cap de poc d'haver dit això, y portat per la conversa, va dir, oblidant la diatriba contra'l nostre festiu setmanari:

—Per cert que vaig llegir la ressenya en PAPITU.

Ja veu, doncs, senyor Sureda, que això'l públic no li pot fer gens de bon efecte. Creguins a nosaltres: molt mirar y poc tocar. PAPITU es mira y no'm tocs. Està be miràrsel, però no està be criticarlo.

Carnet de la setmana

(Imprescindible per tot veritable llegidor del PAPITU.)

Diumenge 24.—Plé al Passeig de Gràcia amb motiu de la jura de la bandera. El *chico* Vidal y Ribas llueix roba de primavera. El pollo Buxaderas, sensacional amb el seu barret de feltre blanc que'l converteix en el blanc de les mirades femenils.—En *Manolito*, en el *Eden*, se diverteix. Naturalment, ditxaraxero, rabassut, menudet, nas sensual... Quina dòna resisteix?...—Primera reunió de l'empresa *Nos hemos de reunir* (a) *Romeia*, pera tractar del regalo qu'han de fer en la nit del seu benefici a n'en Ricardet Calvo. Acorden tornar-se a reunir, conseqüents amb els seus principis.

Dilluns 25.—Festa complerta per anar d'acord amb la supressió ordenada pel clero.—Comensa l'invasió del cubisme. El cubisme de Mlle. Dax, de *La Buena Sombra*, vulgo retranga, ens entusiasma.—El senyor Seigner y l'hermosa senyora donya Roser Rebollo, units per fi en indisoluble llas. Per mols anys puguin trencar atmetlles d'Arenys.—Ai, la mare! Desaparició del cafè de *Novetats*. ¡*Estos, Vicentó, ay dolor!*, que ves ahora... El cavaller Jordà, desde el *Ciéro*, plora inconsolable.—Segona extraordinaria junta de l'empresa del *Romeia*, pera tractar del regal a n'en Ricardito. Acord: altra reunió.

Dimars 26.—Ves qu'ns diria que Mlle. Bengali, del *Eden*, continua agradantnos amb deliri? La *Dafnis* y la *Cloe*, tant bufones com sempre... Ah! Ja que parlem del *Eden*, els ulls de la *Nena*, han reconciliat als dos rivals... Diuen que hi haurà acta, sopar, xampany y cerilles a dojo.—Els hi recomanem el quadro sica-líptic del *Petit Moulin Rouge*, que es bô, lo que s'en pot dir bô de debô. La *Regia Soler*, que es una estrella fins allà aont vulguin, fa estragos entre'ls mascles; la *Paquita Roca*, ai, ai, ail, com se la disputen! Y la franceseta *Monna*, ens farà tornar micos. És molt més divertit que'l *Gayarre*, ho poden creure.—*Nos hemos de reunir*, no'n treuen res de la reunió.

Dimecres 27.—Excelentíssim èxit del cavaller comediànt Villagómez en el *Novetats*, amb el *Sullivan*. Ovacions, presentació esplèndida y apropiada y el senyorío contentíssim; tant, que s'parla d'uns brillantíssims dies de moda pera després de Pasqua. Vagin, que'n val la pena.—Ha tornat de *Buenos* la *Fabrilito*, una espatarrant valenciana que balla al *Eden* amb molt salero.—La cara de la Gari, cada nit ens agrada més.—De la reunió d'aquel'a conseqüent empresa, res per ara.

Dijous 28.—Benefici d'en Calvito a *Romeia*. Un ple a vessar. Elles, totes, se l'endurien a casa pera cuidar-lo, amanyagar-lo, donar-li aliments y demés exercicis d'us particular. *El has de leña*, mereix molta llenya en calitat de drama. Amb les poesies recitades cauen en basca vint senyores y trentasis senyoretes. *Nos hemos de reunir*, entusiasmats, en ple deliri, se descuiden d'enviar-li ni una paquetilla de divuit, y això que la devien tenir comprada, doncs al saldar els comptes li yaren fer entrega al actor d'una pessa de dos cèntims.—Què deien?, què deiem?... Ho veuen?...

Sí, sí; el *agraciado* doctor Gallego torna a esser entre nosaltres. Benvingut.

Divendres 29.—La *Mamá Pilar Pamies*, amb motiu d'aquesta diada, augmenta trenta kilos més.—El senyor Borrell y Sol torna a portar *jaquet*.—Mlle. Yane, de *La Buena Sombra*, s'enamora d'un impossible. Ah, l'*amour*!—Saviem que'l noi Bosc y Alsina en te tants que no se li poden acabar. En això nosaltres el guanyem, doncs fa molt temps qu'hem enllestit.) Però, que ballés tant be?—A la vestal *Carlota*, un suís li ha deixat un mort de cent pessetes, producte de la venda d'una cotilla.—En *Pirín* continua desesperat perque no plou. Ell, que posseeix aquell esplendent impermeable!—L'Echauz, com qu'ns saluda, ens fa pensar que ja no està enfadat amb nosaltres (avans se donava als dimonis). Més val així que'l farem sortir altra vegada.

Dissabte 30.—L'arquitecte Bonaventura Cunill filosofa pel Passeig de Gràcia.—En Roviralta y Bennet, per la Rambla, van de brasset.—En Lluís Caballero y el *obeso* Balansá, intercanvien opinions sobre'l romanticisme y trajo de primavera.—Amb motiu de comensar be la Setmana Santa, fa una calor qu'es panta.—La meller al *Novetats* augmenta la temperatura.—Demà, beneirem la Palma, confiteria acreditada del Pla del Os.

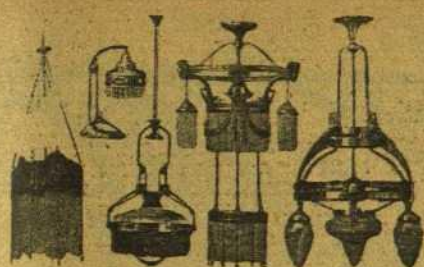
El destí d'en Cambó

A sabran que en Cambó va a Valencia a donar una conferencia. Això està molt be. A Valencia'ls hi agraden molt les conferencies y an en Cambó donarles. Però lo que ja no estarà tant be pera en Cambó, serà la aplicació del famós *jchel* dels valencians, al seu nom. Tothom parlarà d'ell, tothom anirà a escoltar-lo, tothom l'admirarà y una sola exclamació omplirà la ciutat: «¡Che, Cambó!» «¡Che, Cambó!»

Quan aquest ho senti, pensarà.

—«Aviam, aviam si també hi ha aquí alguna Maria Lluïsa, que m'hagi dedicat la casa!»

ALBIOL

Fabricació y venta
de Lámparas para
el gas y eléctricos

Instalacions y repa-
racions. — Lloguer y
venta a plazos

— PONENT, 42

Máquinas para cosir: S'arreglen de tots els sistemes. Especialitat en les d'Escuder. S'en compren d'usades y s'en proporcionen para vendren. Hi ha per vendre 1 de guants Singer, 1 Cornell, 1 cilíndrica, varies de fer mitges de tots els números. Se compren máquinas de calats, seda y cotó.

J. VIVES, Carrer Baix de Sant Pere, núm. 18

GONOROL

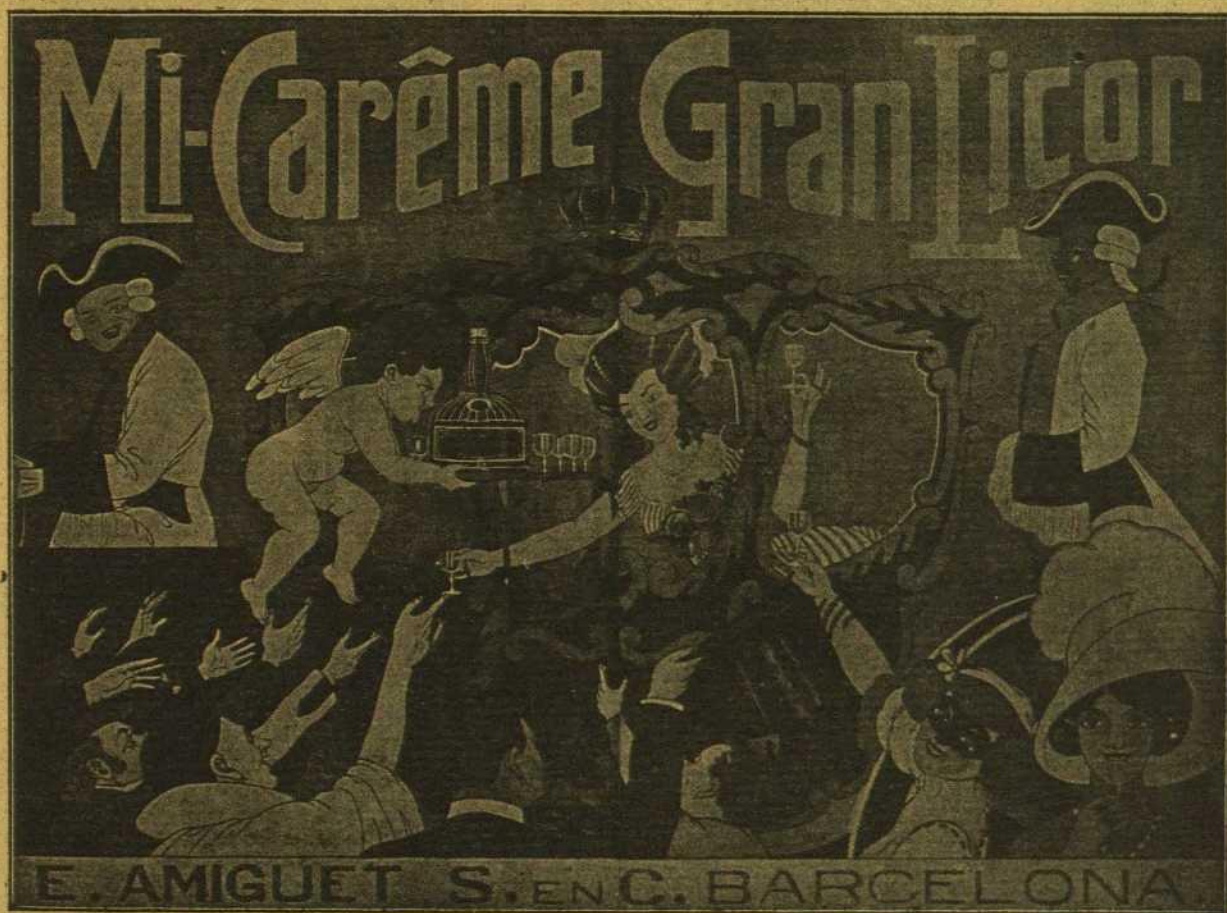
SANTALOL SOL

Unic principi actiu de la Essencia de Sandal, la eficacia de la qual ha sigut reconeguda com superior a quants medicaments s'anuncian para curar la *Blenorragia* en totes ses manifestacions, *Cistitis*, *Albúmina*, *Incontinencia d'orina* y altres. Método senzill y económic.

AVIS IMPORTANT: Para evitar en quant siga possible que els malalts puguin ser sorpresos en sa bona fe o ignorancia, demaneu sempre SANTALOL SOL amb el nom GONOROL que hem patentat expressament para dit objecte.

VENDA

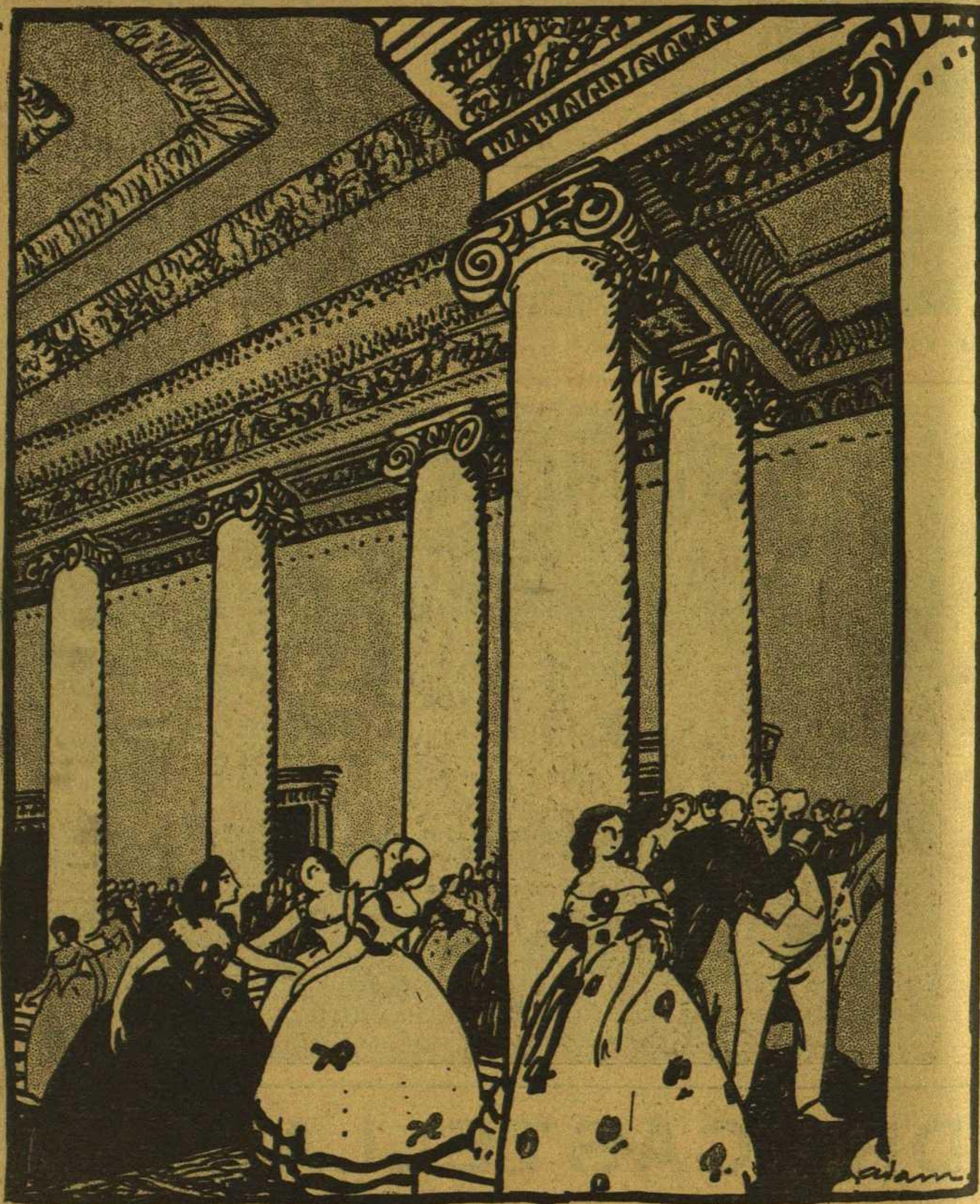
En totes les farmacies, dirigint les demandes, reclamacions y consultes a **Farmacia SOL**, Cots, núm. 606 (cantonada a Balmes). BARCELONA

DR. CASTELLARNAU

VIES URINARIES : MALALTIES SECRETES

RAMBLA DEL CENTRE, N.º 11, PRAL.

—Que no balla?
—No; es Quaresma.
—Y què? per la Quaresma es balla magre...